

PENSUMLISTER

Høsten 2012

Frie emner

Årsstudium i historie

BA-studiet

HISTORIE

MA-studiet

HISTORIE

INSTITUTT FOR HISTORIE OG KLASSISKE FAG
DET HISTORISK-FILOSOFISK FAKULTET
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
DRAGVOLL
N-7491 TRONDHEIM
TRYKT JUNI 2012

Pensumlister for BA og MA i Historie, frie emner og ett års studium

Emnene HIST1110, HIST1150, HIST1250 og HIST1505 er obligatoriske basisemner for de som ønsker å ta BA-graden eller et årsstudium i historie. De er også frittstående emner som kan inngå i andre utdanninger.

HIST2135 til og med HIST2625, AFR2850 og ANT1101 kan enten brukes til påbyggingsemner til BA-graden i historie eller som frie emner uten å inngå i en historiefaglig utdanning, og uten å kreve avlagt eksamen i de obligatoriske emnene i historie på forhånd. Alle 15 eller 7,5 studiepoengsemnene er likevel utformet med tanke på at de skal kunne gi faglig progresjon i forhold til basisemnene og forberede studentene på å gå videre til mastergrad. Både pensum, undervisning og eksamen vil bli lagt opp med disse to målene for øye. Det innebærer at studenter som ikke har basisemnene i historie, selv har ansvar for å skaffe seg nødvendig faglig grunnlag for de aktuelle påbyggingsemnene.

Mastergradsemnene HIST3xxx og EUR3xxx, unntatt HIST3000 og HIST3125, er åpne for alle som har en BA-grad, ikke nødvendigvis i historie.

NB: Alle historieemnekoder som slutter på **0 er 15** studiepoengsemne, de som slutter på **5 er 7,5** studiepoengsemne.

All litteratur kan kjøpes hos Tapir. Dette gjelder også alle kompendier.

INNHold:	side
EXFAC0015: Historien i samfunnet	3
HFEL0010: Introduction to Norwegian History	4
ANTT1101: Antikkens historie og samfunn	5
HIST1250: Moderne historie etter 1850	6
HIST1505: Innføring i historisk teori og metode	7
HIST2135: Stat, krig og ideologi i den europeiske høymiddelalderen	8
HIST2205: Vest-Europas transformasjon	10
HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800 - 2000	11
HIST2405: Økonomisk historie	12
HIST2625: Nasjonalisme og demokrati	13
AFR2850/AFR60006: Afrikas historie	15
HIST3105: Innføring i historisk forskning	16
HIST3115: Historiefagets teori og historie	17
HIST3225: Arbeidets historie	18
HIST3295: International economic Contemporary History	19
HIST3435: Fra imperium til den europeiske union. Modernisering i Habsburg-landene fra 1867 og til i dag	20
HIST3455: Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905	21
EUR3405: EUs politiske økonomi	23
EUR3409: Europas utvidelser	24
EUR3410: Prosjektplanlegging	25
Viktig informasjon	26

EXFAC0015: Historien i samfunnet

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Emnet gir en grunnleggende innføring i studiet av historie i bruk og er særlig rettet mot studenter på femårig lektormaster i historie. Det blir derfor lagt vekt på fagdidaktiske aspekter ved historiebruk i samfunnet i tillegg til at emnet har en bred tilnærming til forskningsfeltet hvor vi gjennom eksempler drøfter hvordan historie har vært brukt i ulike politiske og kulturelle sammenhenger. Studiet av historiebruk er et tverrfaglig forskningsfelt der begreper som minne, myter, historiebevissthet og identitet står sentralt. Emnet gir en teoretisk innføring til denne tematikken, og vi analyserer og drøfter de viktigste begrepene og forklaringsmodellene ved bruk av aktuelle eksempler.

Pensum

antall sider

Stugu, Ola Svein: /Historie i bruk/. Samlaget, 2008.

Karlson, Klas-Göran & Zander, Ulf: /Historien är nu. En introduktion till historiedidaktiken./ Studentlitteratur, andre opplag, 2009.

Brodersen, Randi Benedikte m.fl.: /Tekstens autoritet. Tekstanalyse og skrivning i academia/. Universitetsforlaget, 2007.

Til sammen 737

HFEL0010: Introduction to Norwegian History

Leader of course: Magne Njåstad

The course is an introduction to Norwegian history 1000-2000. The course focuses on the political and economic development of Norway from year 1000 to year 2000, from the Viking age to the present day. The main emphasis is on the time period after 1814. How did the Norwegian democracy and the post-war social democracy develop? We will look at the changing relationship between the state, the civil society and the markets. Why and how did Norway become a rich country?

Books:	pages
R. Danielsen et.al., Norway: A History from the Vikings to our own Times”, Oslo 1995: 3-453	451
O. Riste, Norway’s foreign relations. A history Oslo 2005: 52-290	139
Compendium:	
M. Njåstad, “Resistance in the name of the law. Peasant politics in medieval and early modern Norway”, in K. Katajala (ed.), Northern Revolts. Medieval and early modern peasant unrest in the Nordic countries, Helsinki 2004: 90-117	28
Birgit and Peter Sawyer: Chapter 5 and 9 in Medieval Scandinavia. From Conversion to reformation circa 800-1500, Minneapolis 1993	55
F. Sejersted, “Capitalism and democracy. A comparison between Norway and Sweden”, in H. Byrkjeflot et. al., The democratic challenge to capitalism, Bergen 2001: 87-116	30
B. Stråth, “Nordic capitalism and democratisation”, in Byrkjeflot et.al: 51-84	<u>34</u>
Total	737

ANT1101: Antikkens historie og samfunn

Emneansvarlig: Bjørn K. Indergaard

Emnet er en innføring i den gresk-romerske middelhavsverdens samfunnsformer og historie. Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

Pensum

Gresk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

Herodot, *The Histories*, bok 7 og 8 (overs. av A. de Sélincourt, London 1972)

Thukydid, *History of the Peloponnesian War*, bok 1, bok 2, kap. 34-46, bok 5, kap. 84-116 og bok 7 (overs. av R. Warner, London 1972)

Xenofon, *The Persian Expedition (Anabasis)*, bok 1, 2, 3, 4 (overs. av G. Cawkwell, London 1972)

b) Sekundærlitteratur:

Schreiner, J. H., *Antikkens historie*, Oslo 1996, s. 18-126.

Joint Association of Classical teachers, *The World of Athens - An Introduction to Athenian Culture*, Cambridge 1992, kap. 3, 4, 5, 7.

Supplerende oppslagsverk:

Morkot, R., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece*, London 1996.

Romersk historie og samfunn

Antikke tekster:

*Romerske historikere i utvalg (kompendium):

Sallust, *Catilina*.

Livius, *Romas historie fra grunnleggelsen*.

Tacitus, *Årbøkene*.

Sekundærlitteratur

Schreiner J. H., *Antikkens historie*, Oslo 1996, s. 127 - 210.

Jones, P. og Sidwell, K. *The World of Rome - An Introduction to Roman Culture*, Cambridge 1997, kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Supplerende oppslagsverk:

Scarre, C., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Rome*, London 1995.

HIST1250: Moderne historie etter 1850

Emneansvarlig: Anne K. Børresen (koordinator)

Emnet gir en bred innføring i viktige utviklingslinjer og sentrale problem i historien etter ca. 1850. Oversikten dekker så vel europeisk og global historie som norsk historie, og et grunnleggende perspektiv er å forstå og forklare norsk utvikling mot en internasjonal bakgrunn. Tilnærmingen er bredt samfunnshistorisk, og det er et viktig mål å se ulike sider av livet og samfunnet i sammenheng med hverandre.

Pensum	antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Nerbøvik, Jostein: <i>Norsk historie 1860-1914</i> . Samlaget 1999	250
Furre, Berge: <i>Norsk historie 1914-2000</i> . Samlaget 2000	350
Blom, Ida og Sogner, Sølvi (red.): <i>Med kjønnsperspektiv på norsk historie</i> . Cappelen Akademisk Forlag 2005: s. 9-17 og s. 157-390	242
<i>Verdenshistorie</i>	
Palmer, R.R., Colton, Joel, Kramer, Lloyd: <i>A history of the Modern World</i> . 10. ed., McGraw-Hill 2007 (kap. 12-27)	634
Thomas Misa, <i>From Leonardo to the Internet, Technology & Culture from the Renaissance to the Present</i> , Baltimore, John Hopkins Univ Press 2004: 97-276	<u>180</u>
Til sammen	1656

HIST1505: Innføring i historisk teori og metode

Emneansvarlig: Jon Olav Hove

Emnet gir en innføring i hvordan kunnskap om fortida blir til. Spørsmålene om historieskrivingens utvikling og om hvordan historie har blitt forstått, framstilt og brukt inngår i emnet, som er en obligatorisk del av bachelorutdanningen i historie. Studentene skal ved avslutningen av kurset være i stand til kritisk å drøfte både kilder og kildetyper, historiske begrunnelser og forklaringer samt drøfte framstillingsform og fortellermåter i samband med historiske verk og artikler. Studentene skal og bli kjent med historieskriving som egenaktivitet og historiebruk i samfunnet.

Pensum

	antall sider
John Tosh: <i>The Pursuit of History</i> ; Harlow: Pearson Education Ltd, NB: 5th ed., 2010,	ca 330
Knut Kjeldstadli: <i>Fortiden er ikke hva den var</i> , Oslo: Universitetsforlaget, siste utgave,	ca 310
William Kelleher Storey: <i>Writing History. A guide for students</i> . Oxford University Press 2004?	<u>ca 110</u>
	Til sammen ca 740

HIST 2135: Stat, krig og ideologi i den europeiske høy- middelalderen

Emneansvarlig: David Brégaint

Overordnet tema for dette emnet er statsdannelsesprosessen i Europa på 1200- og 1300-tallet. Emnet vil gi en oversikt over enkelte sider ved statsdannelsesprosessen: krig, utvikling av forvaltningsapparatet, aristokratiets rolle, osv. Kurset skal fokusere spesielt på de kulturelle og ideologiske sidene. Kurset skal se på statsdannelse i Norge, men skal i hovedsak fokusere på statsutviklingen i middelalderens England, Frankrike og Spania.

Pensum	antall sider
Barrell, A.D.M. <i>Medieval Scotland</i> , Cambridge Medieval Textbooks, Cambridge: Cambridge University Press 2000: Kap. 1-5	136
Blockmans, Wim og Peter Hoppenbrouwers, <i>Introduction to Medieval Europe 300-1550</i> , Routledge 2007, kp 7, 9, 12 og 14	108
Strayer, J. <i>On the Medieval Origins of the Modern State</i> . Princeton: Princeton University Press Strayer, J. <i>On the Medieval Origins of the Modern State</i> . Princeton: Princeton University Press 2002.	114

Kompendium

Bagge, Sverre. « Ideologies and mentalities » in Knut Helle (ed.) <i>The Cambridge History of Scandinavia</i> , Volume 1, <i>Prehistory to 1520</i> , Cambridge: Cambridge University Press 2003: 465-486	22
Bagge, Sverre. <i>From Viking Stronghold to Christian Kingdom. State Formation in Norway, c. 900-1350</i> , Copenhagen 2010: 69-135 (“War, Military Organisation and Social Change”)	67
Bagge, Sverre. « Propaganda, Ideology and Political Power in Old Norse and European Historiography: a comparative view » in <i>L’Historiography Médiévale en Europe</i> , Paris: Éditions du CNRS 1991: 199-208.	9
Bagge, Sverre. « Borgerkrig og statsutvikling i Norge i Middelalderen » i <i>Historisk Tidsskrift</i> (Norw.) 1986: 145-197	53
Bjørge, Narve. "800-1536. Makt – og avmakt", Del 1 i N. Bjørge m.fl., <i>Norsk utenrikspolitikk historie 1. Selvstendighet og union</i> , Oslo 1995: 70-81	12
Clanchy, M. "Literacy, Law, and the power of the State" in Cammarosano (edit.) <i>Culture et Idéologie dans la Genèse de l’État Moderne</i> , École française de Rome 1985: 25-34	9
Contamine, Philippe. <i>War in the Middle Ages</i> . Oxford: Basil Blackwell 1984: 238-248 & 260-308 (kap. 8, 10 & Conclusion)	60
Grandsen, Antonia. “The uses made of History by the Kings of Medieval England”, in <i>Culture et Idéologie dans la genèse de l’État moderne</i> , Rome 1985: 463-478	25
Helle, Knut “Towards nationally organized systems of government” & «The Norwegian kingdom: succession disputes and consolidation», in Knut Helle (ed.) <i>The Cambridge History of Scandinavia</i> , Volume 1, <i>Prehistory to 1520</i> , Cambridge. Cambridge University Press 2003: 345-352 & 369-391	31
Melve, Leidulf. <i>Med ordet som våpen. Tale og skrift i vestleg historie</i> . Oslo: Samlaget 2001: 127-146 (kap. 9)	20
Menache, Sophia. ”The Media in the Middle Ages”, in <i>The Vox Dei. Communication in the Middle Ages</i> . New York: Oxford University Press 1990: 9-37	29
Reynolds, Susan. « The historiography of the Medieval State » in M. Bentley (ed.)	

<i>Companion to Historiography</i> , London: Routledge 1997: 117-138	21
Tilly, Charles. "War Making and the State Making as Organized Crime" in Evans, Rueschemeyer & Skocpol (ed.), <i>Bringing the State Back In</i> , Cambridge: Cambridge University Press 1985: 169-191	17
Vincent, Nicholas. "The Strange Case of the Missing Biographies: The Lives of the Plantagenet Kings of England 1154-1272" <i>Writing Medieval Biography: Essays in Honour of Professor Frank Barlow</i> , ed. D. Bates, J. Crick and S. Hamilton (Woodbridge 2006), pp.237-57	21
Kildeutdrag	
"En tale mot biskopene", utdrag fra <i>Sverres saga</i> , Thorleif Dahls Kulturbibliotek, Aschehoug, Oslo 1986: 261-290	28
Kongespeilet	<u>13</u>
Tilsammen	782

HIST2205: Vest-Europas transformasjon 1350 – 1520

Emneansvarlig: Magne Njåstad

I dette emnet vil vi gå inn på ei rekkje av dei krisene som oppsto i Vest-Europa og i Norden i sein mellomalderen – pestepedemiar, uår, opprør og tendensar til oppløysing av kyrkje-, stats- og sentralmakt. Slike temaer vil bli nytta til å utdjupe og forklara den nye typen fyrstemakt som veks fram, og utviklinga i Kalmarunionen vil stå sentralt.

Pensum:	antall sider
Esben Albrechtsen, <i>Fællesskabet bliver til 1380-1536. Danmark-Norge 1380-1814</i> Bind 1 Oslo 1997: 23-344	312
Leif Grane, <i>Kirken i den europæiske middelalder</i> , København 1999: 215-249	35
Steinar Imsen, <i>Noregs nedgang</i> , Oslo 2002: 7-104	95
John Watts, <i>The making of Polities. Europe, 1300-1500</i> , Cambridge 2009: 1-42, 158-425	<u>308</u>
Til sammen	750

HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800 - 2000

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Dette emnet vil gje ei historisk innføring i utvalde tema frå det folk har fylt sine liv med mest gjennom alle tider, arbeid og daglegliv. Målet er å rette eit kulturhistorisk blikk mot korleis desse felta har gjennomgått forandringar på fleire plan i løpet av dei siste to hundreåra, med blant anna industri, byvekst, massekommunikasjon og nye familiemønster. Og kanskje har arbeid og daglegliv gjennomgått enda meir grunnleggande forandringar i dei siste femti åra enn sidan industrialiseringa starta?

Titlar merka med * blir trykt i eit kompendium som blir å få kjøpt på Tapir.

Lesetips: start med å les boka til Sogner/Telste om tenestejentene.

(I bøker med stor mengde illustrasjonar er sidetalssummen redusert noe på grunn av dette.).

Pensum

antall sider

Sølvi Sogner og Kari Telste.: <i>Ut og søkje teneste. Historia om tenestejentene.</i> Oslo 2005: 6-167	160
*Edvard Bull. <i>Arbeidermiljø under det industrielle gjennombrud</i> , Oslo 1972: 18-114	96
*Ingar Kaldal: <i>Veit og gate. Daglegliv i Midtbyen i Trondheim 1880-1950</i> , Oslo 1997 (og Nr 43 i Skriftserie for Institutt for historie og klassiske fag, NTNU, 2004 – sidetala er dei same i dei to bøkene). S. 13-30, 53-85, 123-194, 400-452	150
*Knut Kjeldstadli: <i>Oslo bys historie. Bind 4. Den delte byen. Fra 1900 til 1948</i> , Oslo 1990: 29-92 , 97-103	60
*Knut Kjeldstadli: <i>Et splittet samfunn. Aschehougs Norges historie. Bind 10</i> , Oslo 1994: 94-128	30
*Øyvind Bjørnson: <i>På klassekampens grunn. Arbeiderbevegelsens historie i Norge.</i> <i>Bind 2</i> , Oslo 1990: 19-124	105
*Paul Tage Halberg: <i>Den stolte sliter</i> , Oslo 1993: 15-34, 207-242, 348-391	60
*Dagfinn Slettan (red.): <i>Bondesamfunn i oppløsning? Trønderske bondesamfunn 1930-1980</i> . Lesja 1989: 9-26	20
*Richard Florida: <i>The Rise of the Creative Class</i> , New York 2002: 1-17	17
*Patrick Joyce: Introduction. I: Patrick Joyce (red.). <i>Class</i> . Oxford 1995, 3-16	13
*Miri Rubin: What is Cultural History Now? I: David Cannadine (red.). <i>What is History Now?</i> New York 2002: 80-94	14
Tilsammen	<u>725</u>

HIST 2405: Økonomisk historie

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Emnet presenterer hovedtrekk i internasjonal og norsk økonomisk historie etter Napoleonskrigenes slutt. Hvordan og hvorfor har økonomien blitt mer globalisert? Hvorfor har denne utviklingen tidvis bremsset opp eller gått i revers? Emnet analyserer utviklingen fra 1800-tallets gullstandardregime til våre dagers markedsliberalisme. Norges utvikling presenteres i et internasjonalt perspektiv. Emnet er valgfritt påbygningsemne i bachelorutdanninga i historie og i bachelorprogrammet i samfunnskunnskap.

Pensum	antall sider
Francis Sejersted, <i>Demokratisk kapitalisme</i> , Universitetsforlaget: 9-105	97
A.G. Kenwood & A.L. Loughed, <i>The growth of the international economy 1820-2000. An introductory text.</i> (Fourth edition eller senere), London & New York: Routledge 1999.	340
Amdam, Gran, Hansen, Sogner, <i>Markedsøkonomiens utvikling</i> , 2. utgave, Oslo 2005: 12-365	<u>354</u>
Til sammen	791

HIST2625: Nasjonalisme og demokrati

Emneansvarlig: Anne K. Børresen

Emnet tar for seg fremveksten av nasjonalstaten og folkestyrets gjennombrudd og har som mål å skape forståelse for hvordan og hvorfor nasjonalismen og nasjonsbyggingen gjennom 1800-tallet bidrog til å forme det moderne samfunn. Perspektivet er internasjonalt og komparativt, men har norsk historie som et tyngdepunkt. Hovedvekten legges på de endringsprosesser som skjedde i siste halvdel av 1800-tallet og fram til unionsoppløsningen mellom Norge og Sverige i 1905, men trådene trekkes tilbake til opplysningstiden og den franske revolusjon. Spørsmål og dilemma knyttet til folkestyre og suverenitet ble fra 1960-tallet på nytt tema for debatt i Norge. Denne perioden er derfor tema for siste del av forelesningsrekken.

Pensum (* = kompendium)

Innføring i teorier og begreper

antall sider

- *Benedict Anderson: «Imagined Communities», i John Hutchinson and
- *Anthony D. Smith (eds.): *Nationalism*, Oxford 1995: 89–96 7
- *Ernes Gellner: *Nations and Nationalism*, Oxford 1983, 1–7 7
- *Eric Hobsbawn, “Introduction: Inventing Traditions”, i Eric Hobsbawn og
- *Terence Ranger (eds.), *The Invention of Tradition*, Cambridge 1983: 1–14 14
- Øivind Østerud, *Hva er nasjonalisme?* Oslo 1994 128

Om det nasjonale i Europa med eks. fra Italia og Tyskland

- Hagen Schulze: *States, Nations and Nationalism. From the Middle Ages to the Present*, 1994: 197–302 105
- *Adrian Lyttelton, “The national question in Italy”, I Teich og Porter (eds.), *The national Question in Europe in Historical Context*, Cambridge 1993: 63–101 38
- *Jürgen Kocka, “German History before Hitler: The Debate about the German Sonderweg”, *Journal of Contemporary History* 1/1988: 3–16 14

Norge

- *Jakob Maliks, “Grunnloven og regionene: hegemoni, kontinuitet og brudd2, I *Heimen* , 1/2012: 13–22 9
- Øystein Sørensen, (red.) *Jakten på det norske: Perspektiv på utviklingen av en norsk nasjonal identitet på 1800-tallet*, Ad notam Gyldendal, 1998: 11-17, 93-205, 248–285, 357–383. 195
- *Iver B. Neumann, «This little piggy stayed at home. Why Norway is not a member of the EU», i Lene Hansen og Ole Wæver (ed.) *European Integration and National Identity. The challenge of the Nordic States*, Routledge 2002: 88–129 41
- Trond Nordby. "Unionsoppløsningen i 1905 og overgangen til parlamentarisme" *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift* - 2006 - Nr 01 s. 3–21. Kan lastes ned fra idunn.no Direkte link: (her må man selv velge årgang og nummer) 18
<http://www.idunn.no/?marketplaceId=2000&languageId=1&siteNodeId=19097> 38
- * Per Fuglum, *Unionen rakner*, i bind 12, *Norge i støpeskjeen 1814–1920*, i Knut Mykland (red.) *Cappelens Norgeshistorie*, Oslo 1974 55
- 17. mai grunnloven:
http://no.wikisource.org/wiki/Kongeriget_Norges_Grundlov_af_17de_Mai_1814
- 4. novembergrunnloven:
http://no.wikisource.org/wiki/Kongeriget_Norges_Grundlov_af_4de_November_1814
- Kieltraktaten som den ble publisert i utdrag i avisen Tiden:

<http://www.stortinget1905.no/main.php?modul=1&h=2&u=9&p=o&popup=1&a=3> 50

Historiografi

*Jens Arup Seip, <i>Fra embetsmannsstat til ettpartistat</i> , Universitetsforlaget 1964: 67–85	19
*Trond Nordby, <i>Norsk nasjonalisme som historisk problem</i> , Nytt Norsk Tidsskrift, 1986, 1: 65–79	15
*Per Fuglum, 1905. En forskningsoversikt, <i>Historisk Tidsskrift</i> , 1980, 2:	<u>15</u>
Til sammen	800

AFR2850/AFR6006: Afrikas historie

Emneansvarlige: Per Hernæs og Jon Olav Hove

Emnet gir en oversikt over hovedtrekk i det tropiske Afrikas historie (Afrika sør for Sahara) i perioden fra ca. 1700 og fram til i dag. Formålet er å gi innsikt i viktige endringsprosesser i afrikanske samfunn i et lengre, historisk perspektiv. Afrika settes i en global sammenheng, og kontakt og interaksjon med omverdenen står sentralt. Både 'ytre' og 'indre' faktorer trekkes inn i en diskusjon av Afrikas utvikling.

Emnet er valgfritt påbyggingsemne i bachelorutdanninga i historie og obligatorisk del av bachelorprogrammet i afrikastudier.

Pensum	antall sider
Frederick Cooper: <i>Africa since 1940: the past of the present</i> , Cambridge 2002	205
Richard J. Reid: <i>A History of Modern Africa: 1800 to the Present</i> , Wiley-Blackwell 2009	342
Kevin Shillington: <i>History of Africa</i> . New York, revised 2005: 169-272	104
Nancy L. Clark and William H. Worger: <i>South Africa: the Rise and Fall of Apartheid</i> , Harlow, London, etc., 2004: 3-120	118
Jarle Simensen, <i>Afrikas historie</i> , Cappelen Akademisk Forlag 2009: 73-441	369
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo 2004: 1-131	<u>132</u>
Til sammen	1270

Artikler i kompendium (*It's Learning*)

<i>Fra</i> Paul Nugent, <i>Africa since Independence</i> , New York, 2004	
Kap. 5: "Isms Schisms": African Socialism and Home-Grown Capitalism, 1960-1985": 138-203	65
Kap 8: "Invasion of the acronyms; SAPs, AIDS and the NGO Takeover": 326-367	42
Judith Van Allen, "'Aba riots' or Igbo 'Women's War'? Ideology, Stratification, and The invisibility of women" in <i>Women in Africa: Studies in Social and Economic Change</i> , ed. Nancy J. Hafkin and Edna G. Bay, Stanford 1976: 59-85	27
John Ilife: <i>Africans: The A history of a continent</i> , Cambridge 2002: Kap. 4 (s. 37-61); kap. 7: 127-158	32
Holly Hansen, 'Queen Mothers and Good Government in Buganda: the loss of women's political power in nineteenth century East Africa', in Ed. Jean Allman, et al. <i>Women in African Colonial Histories</i> , Bloomington 2002: 219-232	14
Gisela Geisler, 'Troubled Sisterhood: Women and Politics in Southern Africa: Case Studies from Zambia, Zimbabwe and Botswana', <i>African Affairs</i> , Vol. 94, No. 377, 1995: 545-578	34
E. Frances White, 'Creole Women Traders in the Nineteenth Century', <i>The International Journal of African Historical Studies</i> , Vol. 14, No. 4, 1981: 626-642	17
Claire Robertson 'Developing Economic Awareness: Changing Perspectives in Studies of African Women, 1976-1985', <i>Feminist Studies</i> , Vol. 13, No. 1, 1987: 97-128	<u>32</u>
Til sammen	156
Totalt	1547

Anbefalt tilleggslitteratur:

Paul Nugent: *Africa since Independence*, New York, 2004: 1-489

HIST3105: Innføring i historisk forskning

Emneansvarlig: Anne K. Børresen og Magne Njåstad

Emnet er en praksisrettet innføring i historie som forskningsfag for nye mastergradsstudenter, og skal i første hånd tjene som veiledning for studenten i overgangen fra å være konsument og mottaker av historisk kunnskap i form av historiefaglige tekster til selv å bli produsent. Refleksjon rundt egen praksis som tekstprodusent er et sentralt element i faget, som også gir en innføring i hvilke institusjonelle hjelpemidler historikeren kan benytte seg av.

Pensum	antall sider
Euris Larry Everett og Inger Furseth: <i>Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre</i> , Oslo 2004	160.
Richard Marius og Melvin E. Page: <i>A short guide to writing about history</i> , N. Y. 2005	220.
Anders Florén og Henrik Ågren: <i>Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt</i> , Lund 2006	140
Karla Smith: <i>Presentér! Effektive presentasjonsteknikker</i> , Oslo 2004.	100
Inger Cathrine Spangen: <i>Referansehandboken; en veiledning i kildebruk og henvisning til kilder</i> , Oslo 2007	<u>110</u>
Til sammen	730

HIST3115: Historiefagets teori og historie

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Emnet er ei fordjuping i historiefaget sitt teoretiske grunnlag. Stoffet vil bli behandla ut frå tre hovudinnfallsvinklar: Historieskrivingas historie; teoriar om historisk forskning og forståing; og refleksjonar om fortolkingar og bruk av historia i samfunnet. Pensum vil dels vere obligatorisk, dels sjølvvald ut ifrå studenten sine egne faglege interesser.

Pensum	antall sider
Ludmilla Jordanova: <i>History in Practice</i> . Arnold, London 2000 (eller evt nyere utgave)	200
Munslow, A.: <i>The New History</i> Harlow: Pearson Longman Education, 2003	200
Kramer, L. and Maza, S.: <i>A Companion to Western Historical Thought</i> . Oxford: Blackwell publ. 2006, paperback. Fellespensum er kapitlene 8, 10, 11, 13-16,18-24. Men også andre kapittel kan brukast som stoff til øvingsoppgåver/seminarinlegg.	
	Sum ca 700

HIST3225: Arbeidets historie

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Formålet med dette emnet er todelt: 1. Gi innsikt i noen trekk ved historiske forhold innanfor utvalde arbeidsarenaer på 1900-talet. 2. Gi trening i å reflektere kritisk over korleis historiske studiar av arbeid kan gjerast, og korleis ulike perspektiv og analysemåter får fram ulike aspekt ved arbeidet og arbeidets historie. Delar av undervisninga vil bli gjort som seminar der studentane får gjere sine egne refleksjonar over tema og pensum frå emnet. Av innlegg i diskusjonen om århundrets arbeidsliv, som vil bli tatt opp til diskusjon, kan nemnast Charlie Chaplin sin film frå 1936, *Modern Times*, som harselerer over korleis han meinte det gjekk med både arbeid og menneske i den moderne industrien.

* Finst som bok som kan kjøpast eller lånast på bibliotek. Resten vil bli samla i kompendium.

Pensum	antall siser
*Richard Sennett: <i>The Corrosion of Character. The Personal Consequences of Work in the New Capitalism</i> . New York/London 1998. Boka er også utgitt på dansk, svensk og norsk (søk Bibsys).	ca 135
*Anna Jorunn Avdem. <i>Husmorparadiset</i> . Oslo 2001. S. 8-158. (red. pga bilder)	110
*Bjørnhaug, Bjørnson m. fl. (red.) <i>I rettferdighetens namn. LO i 100 år</i> . Oslo 2000: 9-176	165
*Øyvind Bjørnson. Kamp og krise: framveksten av et organisert arbeidsliv privat og offentlig sektor 1900-1940. I: J. Heiret m.fl.(red.). <i>Arbeidsliv, historie og samfunn</i> . Oslo 2003: 45-108.	63
Samla i kompendium:	
E. P. Thompson. Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism. I: <i>Past & Present No 38/1967</i> .	40
Knut Kjeldstadli. <i>Jerntid. Fabrikkssystem og arbeidere ved Cristiania Spigerverk og Kværner Brug fra omlag 1890 til 1940</i> . Oslo 1989. S. 17-41, 63-138.	100
Ingar Kaldal. <i>Arbeid og miljø ved Follafoss tresliper i Ranheim papirfabrikk 1920-1970</i> . Trondheim 1994. S. 18-92, 108-128, 196-201, 403-423, 432-449.	136
Ingar Kaldal: Skog, Arbeid og dagligliv i kvinners og menns fortellinger fra Trysil og Nord-Värmland etter 1920. I Kaldal m.fl. (red.). <i>Skogsliv. Kulturella processer i nordiska skogsbygder</i> . Lund 2000. S. 85-117.	<u>32</u>
Til sammen	781

HIST3295: International economic Contemporary History

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Economic globalization processes cannot only be observed for the most recent decades; rather they occurred also in earlier periods. This course will provide an overview about globalization and de-globalization during the last 150 years. It will especially try to answer the following questions: How did economic globalization develop and what different periods can be observed? What are the specific characteristics of these periods? Which factors caused globalization? Which conditions favored or hampered its development? What effects did globalization have in different respects? And what repercussions, in turn, did these effects have on the further development of globalization? We will further discuss, based on country case studies, why the economic effects of globalization and the reactions to globalization differed among different countries.

Reading list:

As an introductory text you should read Osterhammel, and Petersson *Globalization: A Short History*, Princeton UP 2005, which provides a historical overview of the topics to be discussed in class. Two other studies are essential for our class: Harold James, *The End of Globalization: Lessons from the Great Depression*, Cambridge UP 2001, covers the de-globalization of the interwar period, and Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton UP, 2009 analyzes trade patterns during globalization and de-globalization periods. All three books are available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below and will be accessible online or be provided in class.

Please note that pages 1 – 152 of Osterhammel and Petersson should be read by the beginnings of the course.

In addition you should read during the course:

Barry R. Chiswick/Timothy J. Hatton, International Migration and the Integration of Labour markets, in: Michael. D. Bordo/Alan M. Taylor/Jeffrey G. Williamson, <i>Globalization in Historical Perspective</i> , Chicago 2003: 65-121	57
Geoffrey Jones, <i>Multinationals and Global Capitalism from the nineteenth to the twenty-first century</i> , Oxford 2005: 3-41	39
Sidney Pollard, <i>Peaceful Conquest. The industrialization of Europe 1760-1970</i> , Oxford 1981: 142-190	39
Ivan T. Berend, <i>An Economic History of Twentieth Century Europe. Economic Regimes from Laissez-Faire to Globalization</i> , Cambridge, 2006: 190-262	73

HIST3435: Fra imperium til den europeiske union. Modernisering i Habsburg-landene fra 1867 og til i dag

Emneansvarlig: György Peteri

Dette kurset gir en oversikt over historien til et utvalg av de land som ble medlemmer av Den europeiske union fra mai 2004, og som også var del av keiserdømmet Østerrike-Ungarn inntil 1918: Polen, Tsjekkia, Slovakia, og Ungarn. Vi starter omkring Ausgleich i 1867 og følger den økonomiske og sosiale utvikling og den indre og internasjonale politikk i regionen gjennom den sen-imperiale fase, mellomkrigstiden, og de kommunistiske og post-kommunistiske epoker.

Pensum	antall sider
Ivan T. Berend, History Derailed: Central and Eastern Europe in the Long Nineteenth Century, University of California Press, 2005	408
Ivan T. Berend, An Economic History of Twentieth Century Europe: Economic Regimes from Laissez-Faire to Globalization, Cambridge University Press, 2006: 92-190	99
Ivan T. Berend, From the Soviet Bloc to the European Union. The Economic and Social Transformation of Central and Eastern Europe since 1973, Cambridge University Press, 2009	<u>266</u>
	Til sammen <u>773</u>

HIST3455 Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905

Emnenansvarlig: Karl Erik Haug

I en globalisert verden er utenrikspolitikk noe som angår oss alle, men hva forstår vi egentlig med utenrikspolitikk? Dette kurset vil analysere de mest sentrale trekk ved norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk fra 1905 og frem til i dag. Kurset skal gi innsikt i de utenriks- og sikkerhetspolitiske utfordringene Norge har stått overfor, hvordan norsk utenrikspolitikk er blitt formet og påvirket av så vel indre som ytre forhold, og hvordan Norges geografiske posisjon har bidratt til å legge føringer for politikken. Videre skal faget gi kunnskap om – og evne til å analysere – det som har vært definert som norske utenrikspolitiske interesser, verdier og virkemidler.

Pensum	antall sider
Roald Berg, <i>Norge på egen hånd, 1905-1920</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 2, Oslo: Universitetsforlaget 1995: 23-62	40
Roald Berg, "Gud fri os ialfald fra at faa onkel Eddy mot oss", i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget 2008: 33-45	12
Johan Daniel Berlin: "Ekspedisjonssjef Andreas Andersen – en grå eminense i norsk utenrikspolitikk?" <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> , Oslo, 2009: 49-76	27
Knut Einar Eriksen, "På vei mot atlantehavsalliansen", i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 77-99	22
Knut Einar Eriksen og Helge Ø. Pharo, <i>Kald krig og internasjonalisme</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 5, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 169-191 og 381-405	45
Øistein Espenes, "Forskningstradisjon og perspektiver", i Øistein Espenes og Karl Kleve (red.) "Kilder til norsk luftmilitær historie", <i>IFS info 3 2001</i> : 5-8	4
Nina Græger, "Norsk NATO-debatt etter den kalde krigen", <i>Internasjonal politikk 63</i> , 1-2 200: 217-239	20
Karl Erik Haug, "Stormaktsgarantier og kollektiv sikkerhetsgaranti 1918-1940", i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NAT</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 49-77	28
Rolf Hobson og Tom Kristiansen, <i>Total krig, nøytralitet og politisk splittelse 1905-1940</i> , Norsk forsvarshistorie, bind 3, Bergen: Eide forlag, 2001: 159-171	11
Geir Lundestad, "Nasjonalisme og internasjonalisme i norsk utenrikspolitikk: Et faglig-provoserende essay", <i>Internasjonal politikk 43</i> , 1 1985: 39-54	16
Helge Ø. Pharo, "Ingen vei utenom? Norge i integrasjonsprosessene i Europa 1946-1994", i Dag Harald Claes og Bernt Sofus Tranøy (red.), <i>Utenfor, annerledes og suveren?</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 1999: 15-39	24
Helge Ø. Pharo, Anders Jølstad og Kjetil Skogrand, "Ekspansjon i isolasjon? Studiet av utenrikspolitisk og internasjonal historie i Norge", <i>Historisk tidsskrift 75</i> , 1-2 1996: 239-263	23
Olav Riste, "Ideal og egeninteresser: Utviklinga av den norske utanrikspolitiske tradisjonen", i Sven G. Holtsmark, Helge Ø. Pharo og Rolf Tamnes (red.): <i>Motstrøms. Olav Riste og norsk internasjonal historieskrivning</i> , Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2003: 53-88	32

Olav Riste, <i>Norway's Foreign Relations – A History</i> Oslo: Universitetsforlaget, 2001	260
Kjetil Skogrand, ”Allianser i alliansen, 1949-1989” i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 100-114	14
Rune Slagstad, <i>De nasjonale strateger</i> , Oslo: Pax forlag, 2001: 295-324	30
Jakob Sverdrup, <i>Inn i storpolitikken, 1940-1949</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 4 (Oslo: Universitetsforlaget 1996: 15-51	35
Rolf Tamnes: ”Ettpartistat, småstat og særinteresser: Tre skoler i norsk sikkerhetspolitikk”, <i>Nytt norsk tidsskrift</i> 3, 1986: 42-64	22
Rolf Tamnes, <i>Oljealder</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 6, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 411-449	38
Halvard Tjelmeland, ”’En utenrikspolitisk amatør?’ Einar Gerhardsen som statsmann 1955-58.” <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> Oslo, 2009: 7-29	22
Asle Toje, ”Norsk utenrikspolitikk – en kritikk.” <i>Nytt Norsk Tidsskrift</i> 27, 1-2 2010: 207-217	10
Nils Ørvik, <i>Sikkerhetspolitikken 1920-1939. Bind I. Solidaritet eller nøytralitet?</i> Oslo: Johan Grundt Tanum Forlag, 1960: 63-96 og 259-284	<u>58</u>
Til sammen	771

EUR3405: EUs politiske økonomi

Emneansvarlig: Hans Otto Frøland

Emnet innfører i EU som økonomisk og monetær union. I sentrum står tre reguleringer: tollunionen, det indre markedet og den monetære unionen. Emnet redegjør for det økonomiske formålet med reguleringene og de politiske prosessene bak utformingen av dem. Emnet drøfter også de økonomiske og politiske utfordringene ved å opprettholde dem. Det samfunnsøkonomiske teorigrunnlaget fordrer ikke forutgående utdanning i samfunnsøkonomi.

Pensum

antall sider

Michele Chang: *Monetary Integration in the European Union*, Palgrave, Palgrave Macmillan 2009.

Michelle Cini & Lee McGowan: *Competition Policy in the European Union*, Palgrave Macmillan 2008.

Johan van Overtvedt: *The End of the Euro: The Uneasy Future of the European Union*, Chicago: Agate B2 2011.

Barry Eichengreen & Andrea Boltho: The economic impact of European integration, i Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe Volum 2: 1870 to the Present*, Cambridge University Press 2010: 268-295.

26

EUR3409: Norge og EU etter 1994

Emneansvarlig: Lise Rye

De nordiske landenes europapolitikk har dels blitt beskrevet som motvillig, dels som pragmatisk realisme. Med utgangspunkt i dagens situasjon, og ved hjelp av ny forskning, er målet med dette kurset å gi forståelse for de nordiske landenes europapolitikk. I kurset legges særlig vekt på perioden etter 1995, da Sverige og Finland gikk inn i EU samtidig som Norge og Island ble værende i EFTA. Et sentralt spørsmål vil være hvordan de ulike landenes valg kan forklares. Søkelyset rettes deretter mot konsekvensene av de valg som har blitt foretatt, med særlig vekt på demokrati, næringsliv og arbeidsliv, distriktspolitikk og utenriks- og sikkerhetspolitikk.

Pensum

Utenfor og innenfor. Norges avtaler med EU. NOU 2012:2

I tillegg kommer et kompendium som vil foreligge før undervisningstart.

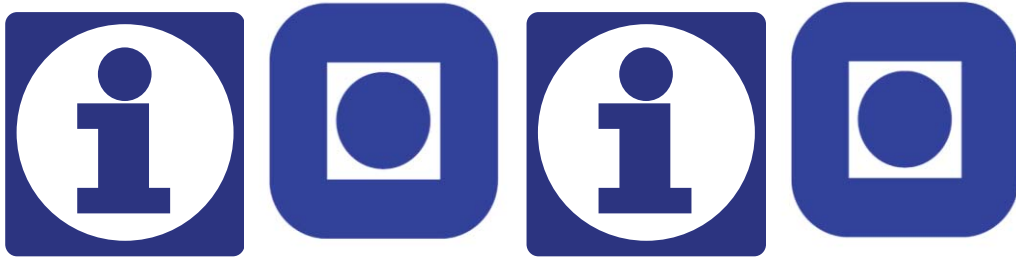
EUR3410 Prosjektplanlegging

Emneansvarlig: Lise Rye

Emne har form av et seminar og har til hensikt å forberede kandidaten på gjennomføringen av et mastergradsprosjekt. En sentral målsetting er at kandidaten, gjennom utarbeidelse av en plan for gjennomføring av eget prosjekt, skal få kunnskap om og erfaring med prosjektplanlegging. Emnet gjør i tillegg kandidaten kjent med forskningsetiske retningslinjer, relevante kildekategorier for studiet av EU, europeisk integrasjon og europeiske relasjoner etter 1945 samt fremstilling av relevant forskning. Emnet innledes med et intensivseminar som avsluttes med at aktuelle veiledere presenterer forslag til mulige masteroppgaver. I kursets andre halvdel skriver kandidaten sin prosjektplan. Denne presenteres muntlig ved kursets avslutning.

Pensum

Tove Thaagård, *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*, Fagbokforlaget, 2009.

Viktig informasjon!

- Nærmere beskrivelser av opplegget for basisemner, påbyggingsemner og frie emner finnes i **Studiehåndboken** for 2012-2013 på internettside:
<http://www.ntnu.no/hf/studier/studiehandbok>
- Etter at du har startet på studiene er det viktig at du logger deg inn på Studweb og **bekrefter utdanningsplanen** innen 15. september. Dette **MÅ** alle studenter som enten tar årsstudium, BA- eller MA-grad. **Studweb:** <http://studweb.ntnu.no/>
- **Utdanningsplan:** www.hf.ntnu.no/hf/adm/studier/utdanningsplan
- Eksamenspåmelding må skje innen 15. september
- Trekk fra eksamen må skje innen 15. november

